

HYGG & HOYR

Fríggjad. 26. feb.

Seriøst undirhald

Hesi orð eigur Jógvan Friðriksson, prestur, og tey eru um sendingina "Spyr bara".

"Sendingin "Spyr bara", sum Jógvan Arge skipar fyri í Útvarpinum, hevur eftir nærum ongari tíð vunnið sær breiðan lurtaraskarð. Og fólkin kring borðið, í panelinum, keða seg ikki, tá tey eru saman, og tað ger lurtarin heldur ikki

Dagfinn Olsen

Jógvan Arge sigur seg ikki hava upplivað áður, at hava fingið so nógv rósandi orð og positivar reaktiónir, sum hann nú fær fyri sendingina "Spyr bara".

Og sendingin letur til at vera

væl umtókt millum manna.

Fólkin kring borðið keða seg ikki saman við hvørjum øðrum, og tey keða soleiðis heldur ikki lurtaran. Pláss er fyri gaman og álvara. Spurningarnir kunnu vera av lættari slag, men eisini alvorligir og stórir.

Jógvan Friðriksson, prestur og limur í panelinum, heldur hetta vera seriøst undirhald. Hann heldur, at ein skal vera væl fyri, hava breiða bakgrund, fyri at sita og svara spurningunum. Ikki minst, tí ein má hava eitt sindur av broyting í, ikki vera líka alla tíðina, tí so gerst tað skjótt kediligt.

Hann viðgongur, at hóast ósamt viðhvørt, so koma tey kring borðið rættiliga væl út av tí saman, tí eru tey ósamt, so er trupuleikin av fakiligum slag.

Jógvan Friðriksson metir eisini Jógvan Arge sum frálíkan orðstýrara.

Jógvan Arge viðgongur, at hann í samansetingini hevur verið heppin. Hann gjørdi sær nakrar hugsanir, tá hann valdi fólkin kring borðið, men hann heldur hópinn rigga stak væl.

Og tey flestu, ið lurta, eru helst

samt við honum í, at "kemiin" tykist vera í lagið, tá tey savnast kring borðið og koma við sínum metingum og glósum.

Jógvan Arge sigur, at tey fáa nakrar dagar frammanundan at spurningarnar at vita. Ein spurning fáa tey so í part, ið tey hava ábyrgd av, har tey leggja fyri. Síðani verður farið runt at vita, hvat hini hava at siga.

Umframt vertin Jógvan Arge,

eru fólkin kring borðið *Heri Mørkøre, Turið D. Hentze, Anna Sofia í Brekkunum og Jógvan Friðriksson.*

Tá Jógvan Friðriksson segði orðini, ið eru vald til yrskrift hesaferð, so er hann ikki langt av leið, tí víst er her talan um mergjað undirhald, ið fær føroyska lurtaran at spíla oyruni, slappa av, smílast og læra eina rúgvu samstundis.

Mynd: Jens Kr. Vang

Útsjón - um loftmiðlar okkara

Morgunlestur og sálma songur

Í 1960 fór útvarpið undir at senda **morgunlestrar** á fyrsta sinni, og hevur hetta síðani tá verið ein fastur tættur av tí andaliga forningi, sum føroyingurin hevur havt við sær út í gerandisdagin, áðrenn farið var undir dagsins strev og stríð. Men sendingin er enn hin sama, sum tá ið byrjað varð. Sálmur - lestur - fadivár - sálmur! Tað er so eitt. Men er ongin møguleiki at gera onkra bara smávegis broyting, tað mundi t.d. borið til, at havt annað enn urgum saman við hvørjum sálmi. Tað kundi sjálvandi eins væl verið klaver. Kvinnur og menn - altso bæði kynini - hava verið fäst og óbroytt manning í sálmasonginum, útvarpið hevur sent, olli árinítt undantak. Ein lítil broyting sum tann, at nakrar kvinnur einsamallar syngja, mundi ikki verið av leið, so sálmasongurin við tí fekk ein annan og nýggjari dóm. Ella bara menn, ella hvat við eini soloróð innimillum? Nokur børn kundu sungið nakrar sálmar sum eitt lítið skifti, innimillum sjálvandi, og hvat kundi verið fagrari, enn at hoyra eina vakra barnaróð sungið t.d. "Nú skínur sólín bjarta"? Og uttan íva hevdði tað eisini virkað fyri, at morgunlesturin gjørdist tí unga ættarliðnum meiri viðkomandi. Men sum er: hin ævinliga urgan við felagssong!

Sálmar og sálmalog eru slitsterk, men tað, sum sterkt er, slitst sanniliga eisini við tíðini! Og so tá "roynt verður á somu

miðum", tá talan er um sendingina **"Sálmar og sangir"**, umframt at **Janus Mohr** enn einaferð greiðir okkum frá sunnudag kl 13.40, at nú hoyra vit einraddaðan sang upptíknin í Havnar/Sandavágs kirkju einaferð í 1960-unum, so er hetta mest sum ov nógv av tí góða, tí nú er hetta sama tilfar, sum morgunandaktin hevur sent, líka síðani hon sá dagsins ljós. Og tað "nýggja", vit hoyra í sunnudagssendingini annars, er Toftakórið og Havnar Sangfelag við sangum eftir Jóanes bónda, Hans Andrias Djurhuus o.s.fr. Hesar upptøkur vóru uttan iva góðar fyri 30 - 40 árum síðani, men krøvini í 1999 eru nokur onnur - og møguleikarnir at endurnýggja hetta týðningarmikla mentunarakið eru har! Yngru skaldini, kórini og lógini eru sum lundi á jolanátt - hvi? Eg royndi at vísa á tær óhepnu fylgjur henda gongdin kundi fáa fyri allan okkara sang- og sálmaskatt í hesum teigi fyri meiri enn 10 árum síðani, men onki er broytt - jú rætt skal vera rætt, "17 sangarar" úr Klaksvík eru komnir á pallin við teimum gomlu föðilands-sangunum, fyri ikki at siga "travarunum", sum var tað ein opinbering! Henda gongdin kennist mangum lurtara møðsom, og fleiri við mær spyrja, hvussu leiingi ættlar ÚF at halda áfram í somu slóð?

Korruptir OL-leikir

Í sendingini **"Globus"** síðsta mikukvöld var farið aftur um tey litfgru tjöldini, sum mynda almenna andlit á altjóða ítrótt-

ini, og sum vit halda okkum kenna so væl gjøgnum allar tær mongu sjónvarpsrásirnar, sum nýta hópinn av peningi fyri at fáa fatur á spennandi ítróttarkappingum á høgum stigi, tí so eru hyggjaratolnir tryggjaði. Og serliga var hugt eftir, hvussu farið verður fram, tá býir verða valdir út til at hysa størstu altjóða ítróttartiltekum fjórða hvørt ár, nevniliga Olympisku leikunum - og **Steffen Gram** kom væl frá hesi bæði ótespiligu og avdúkandi lýsing, sum, tíverri, onki hevði við tignarligar avgerðir at gera, altjóða ítróttarungdóminum um allan heim til heiður og sóma.

Skal tað eydnast einum býi at fáa møguleikan at hysa Olympiskum leikum, so er bara eitt at gera og tað er: at leggja pengar á borðið! Ella rættari sagt undir borðið, tí limirnir í Altjóða Olympisku nevndina (IOC) lata seg keypa av ymsu býunum, sum bjóða seg fram. Hetta er korruptión í stórum stíli - einasta, ið telur er money, money, money, væl at merkja til tey, sum avgerðina skulu taka, og tað skal vera persónligt, beint í egnan lomma! Enski býurin Manchester nýtti t.d. 90 mill. kr. uppá "aliment" lobbyarbeidi, men tað munaði als onki. Sydney hevði gjarað nógv meiri út til nevndarlimirnir í IOC, og tí bleiv australski býurin valdur, so einfalt var tað!! Uppaftur stórra korruptiónsgøla er nú komin undan kavi, í samband við komandi vetrarleikarnar í Salt Lake City í USA. Amerikanarum so líkt, so stýra pengarnir ollum fyrtaðssesminum, ítrótturin er bara

Jóhan Samuelsen,
lærari,
skrivari

gularótin, sum fær dollarrisarnar at rista milliardimar úr ermuni, teir yvirbjóða alt og olli, fyrst og fremst stóru sjónvarpsrásirnar + Coca-Cola og annað svans, sum beinleiðis misnýtir vælvildina hjá olympisku rorsluni, og fjallar ómettelugu peningagjirndina aftan fyri tær vøkr olympisku hugsjónirnar. Tað skuldi ongantið verið hent" segði IOC forsetin, Antonio Samaranch, men hvat annað er at vænta av einum gomlum fyrrverandi facistiskum ráðharra hjá gamla Franco? Ófatuligt at hann sleppur at halda fram í tilikun sessi!

Ein avdúkandi sending, men hvi **Birita Weihe** skal virka sum ein eykaviðmerkjari, í eini annars væl tilrættslagdri sending, tað skilji eg ikki - um tað er at fáa nakað av føroyskum smýrslu uppá eitt øki, sum annars ikki verður høgt prioriterað í SvF, (aktueltíttuttanlandatíðindi við dygd) so var tað natúrligari at nýtt orkuna á onkrum øðrum staði, tí sendingarnar hjá Steffen Gram og Co. kunnu saktans standa einsamallar uttan stuðulspedagog!